

خوابگاه، تافته‌ای جلا بافته!

اشاره:

بر هیچکس پوشیده نیست که گرد هم آمدن عده‌ای از جوانان مستعد و پویا، ظرفیت عظیمی ایجاد می‌کند که با استفاده از آن می‌توان رسیدن به قله‌های دست‌نیافتنی را آسان کرد. از طرف دیگر عدم توجه به این ظرفیت و نادیده گرفتن شان، آسیب‌های جبران‌ناپذیری را به همراه دارد که این آسیب‌ها گاه بر رفتار شخصی و گاه در ناهنجاری‌های اجتماعی بروز می‌کند. خوابگاه از آن دسته اجتماعی است که می‌توان با توجه به آن و استفاده صحیح و به جا از ظرفیت جوانان حاضر در فضای خوابگاهی، به چشم‌اندازهای فرهنگی مهمی رسید.

متأسفانه خوابگاه‌ها مجموعه‌هایی هستند که به حال خود رها شده و فعالیت‌های تعریف شده‌ای ندارند که در انتخاب مسئولین آن به بُعد نظارتی و مدیریتی بیش از هر مسئله دیگری توجه می‌شود. این‌ها تنها بخشی از مشکلات خوابگاه‌ها می‌باشند که هر چند در سطح کلان مدیریتی اتفاق می‌افتند، اما در بدنه خوابگاه‌ها اثرات سوء و مخربی برجای می‌گذارند. هر کدام از موارد یاد شده دارای گستردگی و پیچدگی‌های خاصی هستند و در جای خود بحث مفصلی می‌طلبند، اما می‌توان اشاره‌ای کوتاه به آن‌ها داشت.

۱. جزیره‌های رها شده!

خوابگاه‌ها مجموعه‌ای رها هستند و چون هنوز برای اداره آن‌ها برنامه خاصی تدوین نشده است، هر دانشگاه با مقررات خاص خود به کنترل و مدیریت خوابگاه مشغول است. جزیره‌ای عمل کردن و نبود مدیریت واحد، تصمیمات آنی را در پی دارد و با جابجا شدن مسئولین، خوابگاه‌ها و قوانین جاری در آن، دچار تزلزل می‌شود و بیشترین آسیب را بر دانشجویان حاضر در خوابگاه وارد می‌کند.

۲. فعالیت‌های تعریف شده‌ای ندارند،

چون خوابگاه‌ها را نمی‌شناسیم، به ظرفیت‌های آن پی نبرده‌ایم و نمی‌دانیم به چه سمت و سویی حرکت می‌کند.

فعالیت‌های فرهنگی خوابگاه صرفاً به چند تابلوی اعلانات، نماز جماعت و برنامه‌های معمول مناسبی خلاصه می‌شود و خلاقیت و جذابیت عنصر فراموش شده در همه آن موارد می‌باشد.

حضور مبلغین و فعالان فرهنگی در خوابگاه یکی از مواردی است که جای خالی آن احساس می‌شود. برای مثال مبلغانی که در ایام خاص (محرّم و یا ماه رمضان) در خوابگاه حضور پیدا می‌کنند علاوه بر برگزاری مراسم‌های مذهبی، پاسخ دهنده شبهه‌ها و سؤالات اعتقادی بسیاری از دانشجویانی هستند که به علت نبود مرجعی برای پاسخگویی، ماه‌ها با موضوع کلنجار رفته و دچار آسیب شده‌اند. اما متأسفانه حضور افراد خبره در حوزه دینی مداوم نیست و صرفاً مناسبی می‌باشد و در مدت کوتاه حضور در جمع دانشجویان و محیط خوابگاه معمولاً تعامل لازم با آنان صورت نمی‌پذیرد.

۳. مدیریت یک جمعیت غریب!

نکته‌ای که در انتخاب مسئولین خوابگاه و اداره کنندگان آن معمولاً فراموش می‌شود، اخلاق و قوت شناخت و روانشناسی فرد است.

جمعیتی که در خوابگاه حضور دارند معمولاً به دلیل حضور در شهر غریب و دور بودن از خانواده، با مشکلات خاصی دست و پنجه نرم می‌کنند که بسیاری از ناهنجاری‌ها ناشی از همین مشکلات است. افسردگی و پرخاشگری، تفکرات سکولار و پشت کردن به دین، رو آوردن به دخانیات و مواد زایل کننده ذهن، غیبت‌های طولانی و... می‌تواند با پیشگیری‌های روانشناسانه و برخورد‌های اخلاقی و منطقی حل شود، اما در اثر نبود پیشگیری و برخورد‌های سریع و منفعلانه، مشکلات ظهور پیدا می‌کنند و اغلب اثرات جبران ناپذیری به جای می‌گذارند.

اگر با کسانی که سال‌ها تجربه در اداره خوابگاه‌ها دارند هم‌صحبت شویم به خوبی در می‌یابیم که آن‌ها به راحتی از رفتار و نوع برخورد، به شخصیت انسان‌ها پی می‌برند و این انسان‌شناسی را حاصل تجربه حاصل از برخورد‌های مختلف در خوابگاه می‌دانند. خوب است که این تجربه‌ها بر اساس آزمون و خطا به دست نیاید و از ابتدا روش صحیح مدیریت خوابگاه مد نظر مسئولین قرار گیرد.

خوابگاه حاصل تفکر جمعی جوان با فرهنگ‌ها و اعمال متفاوت است که می‌تواند در پیشبرد اهداف متعالی نقش بسیاری داشته باشند.

